

lu, jártam én is ott, a temetőben pedig ott találhatóak az író déd-
szüleinek a sírjai is. (Hét éve még
ott voltak.) S a rét is megvan, és
az Ipoly is, bár megregulázták sze-
szélyes örvényeit. Sőt, még az
utolsó nógrádi Krúdy is él Loson-
con, talán ő is tudna nekünk me-
sélteni. Együtt van tehát minden,
csak a kérdésre nem tudjuk a vá-
laszt.

A szécsényi irodalmi kiállítás
nem is akart válaszolni rá. Egé-
szen másról van benne szó, csak
éppen a hiányos és felületes tájé-
koztatás zavarja meg az olvasó-
kat. A kiállítás három alkotóról
szól. Ferenczy Terézről, Komjáthy
Jenőről és Krúdyról. (Persze, hogy
minden tudósítás az egyetlen
klasszikust emeli ki közülük.) Nem
emlékszoba egyik sem. Az alkotót
és művét kívántuk megjeleníteni
enteriőrök segítségével. Egy neoro-
mantikus női szoba, egy rideg-
kopár dolgozószoba és egy időben-
térben végtelen szállodai szoba a
háttér mindehhez. S kell hozzá
egy apróság: a látogató ismerete,
olvasmányélménye, befogadókész-
sége. Ebből a kiállításból soha sen-
ki nem fogja megtudni, járt-e
Krúdy Szécsényben. Esetleg csak a
szíve ver majd hevesebben, ha
megpillantja Czakó Zsigmond ké-
pét Ferenczy Terez utolsó költe-
ménye mellett, ha Komjáthy meg-
homályosodott fotójával néz szem-
be, vagy Krúdy—Szindbád nagy
kalapját és köpenyegét látja lóg-
ni a fogason. Ez a szívdobbanás
hiányzik a mi uniformizált kiállí-
tásainkról, ezt szeretnénk most
fölerősíteni Szécsényben.

S hogy ki adja meg a kérdése-
re a feleletet? Talán egy szorgal-
mas helytörténész? Egy figyelmes
filológus? Igazság szerint nekem is
hiányzik a válasz.

Praznovszky Mihály
múzeumigazgató

Krúdy nyomában

Azt kérdezi Kerényi Károlyné
az Élet és Irodalom, 1987. V. 8-i
számában, hogy vajon járt-e Krú-
dy Gyula Szécsényben? Ha tölem
kérdézné, azt válaszolnám: nem
tudom. Pedig illene tudnom, hi-
szen egy évtizedig éltem ott, s a
városi múzeumban dolgozván
egyik feladatomból volt a város
múltjának tarlójáról minden ka-
lászta összeszedegelni. Sokat hal-
lottam én is munkám közben Krú-
dy szécsényi kapcsolatairól. (A
helybeli könyvtár is a nevét vi-
seli.) De számomra nem ez volt a
fontos, hanem az, hogy amikor ki-
nyitom könyvét, ilyen sorokat ol-
vashatok: „Úgy siet-e még az
Ipoly a nógrádi halmok között,
mint akkor sietett, amikor én még
játszottam a partjain? Hej, az az
Ipoly hűtlen folyó! Hogy szeretik
itt őt! Mintha a síkság is csak
neki volna, a halmok az ő kedvé-
ért lennének, partján a mezők ne-
ki öltözködnék fel gyönyörű kön-
töseikbe, lányok, menyecskék róla
dalolnak, — mégis úgy fut, úgy
igyekszik innen a napsugaras táj-
ról a vén Dunába, mintha nem
marasztaná semmi! A fűzek sze-
relmesen ráhajolnak, mintha va-
lami titkot locsogna nekik a folyó,
vagy valami pletykát susognának
fodrozó hajjai a pajkos Krúdyról:
már megint itt járt... itt járt?
Tán itt is van? A kovácsi-l réten
elkiáltja magát egy formás, fehér
lábú palócmenyecske: „Itt a paj-
kos Krúdy a kukoricásban!”

Engem ez a Krúdy érdekelt, az
ő nyomába eredtem, mint egy ké-
sei csökönyös csendbízott. S las-
san a történet is összeállt. Ami
minden valamirevaló Krúdy-ta-
nulmányban benne foglaltatik, be-
igazolódom. Sok-sok érdekesség tá-
rult elő a Krúdyak múlt századi
életéről, köztük a pajkos Krúdy
Kálmánéről, az író nagyapjának
testvéréről. Mert Kovácsi, a család
ősi fészke ott volt Nógrádban,
szemben Szécsénnyel. (Ma Kova-
čovce a neve). Megvan ma is a fa-